

معرفی‌های گزارشی

بیج کلیات

• **دانشنامه جهان اسلام حرف ب جزوه هشتم**
بدرالدین بن قاضی سماونہ-بربرها . (تهران، بنیاد دایرةالمعارف اسلامی، ۱۳۷۵).
ص ۱۱۴۷-۱۳۱۲.

دانشنامه جهان اسلام در بر دارنده مقاله‌های کوتاهی است مربوط به اعلام و موضوعهای حوزه اسلام که از منابع معتبر جهانی، ترجمه و در مواردی تألیف می‌شود. مقاله‌ها به نام نویسندگان و همراه با فهرست منابع و مآخذ است. تدوین این مجموعه پیش از انقلاب با نام «دانشنامه ایران و اسلام» و با هدف ترجمه دایرةالمعارف اسلام چاپ لیدن آغاز شد. دانشنامه جهان اسلام هم اکنون این هدف را پی گرفته و با عنایت به اینکه بسیاری از مقوله‌های فرهنگ ایرانی و اسلامی به وسیله مستشرقان و نویسندگان بیگانه در این فرهنگ درست تبیین نشده، دست به تألیف بسیاری از مدخلها زده است.

بیج قرآن و حدیث

• **النبا العظیم**
محمد عبدالله دراز . (چاپ اول: ریاض، دار طیبه، ۱۴۱۷). ۲۸۳ص، وزیری.
این کتاب یکی از بهترین نگاشته‌هایی است که در سالهای اخیر درباره ابعاد از قرآن و نمایاندن وجوهی از اعجاز آن به قلم آمده است. راز جاودانگی قرآن، وحی بودن

قرآن، پیوند رسول الله-ص- با قرآن، تفاسیر آیات و سوره قرآن، مقاصد و اهداف سوره قرآنی، از جمله بحثهای این کتاب است. عبدالحمید دخاخنی بر چاپ کتاب نظارت کرده و منابع احادیث را در پانوشتها نشان داده، و گاه توضیحاتی در تبیین مطالب متن افزوده است.

جامع بیان العلم و فضله

• **یوسف بن عبدالبر . (چاپ دوم: عربستان و شام، دار ابن جوزی). ۱۴۹۲ص، وزیری.**
«جامع بیان العلم» از آثار کهن و مهم حدیثی است در شأن و منزلت علم، عالمان، حاملان و ناشران دانش و حدیث و ... این کتاب بارهای بار چاپ شده است و بویژه در تاریخ حدیث و چگونگی تدوین و نشر آن از منابع مهم به شمار می‌رود. این چاپ که به همت آقای ابی اشبال زهیری نشر یافته، چاپی است منقح، دقیق و با فهارس کارآمد و پانوشتهایی سودمند. محقق کتاب در مقدمه‌ای از شرح حال و آثار مؤلف بحث کرده و در پانوشتها به تفصیل، اسناد احادیث را ارزیابی و چگونگی حدیثها را روشن کرده است و اگر گاهی بر این باور رفته است که حدیث به لحاظ سند اگرچه ضعیف، ولی متن آن پذیرفتنی است، شواهد حدیثی دیگر را در همگونی مضمون از منابع دیگر گزارش کرده است.

بیج فقه

• تحولات حقوقی جهان اسلام

نورمن اندرسون . (چاپ اول: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶). ۳۰۴ص.
این کتاب، روند تحول و اصلاح حقوق را در جهان اسلام به بحث کشیده است. در فصل نخست زمینه‌های تاریخی و علل و اسباب تحولات حقوقی در جهان اسلام بررسی شده و در فصل دوم به شیوه‌های اصلاح پرداخته و از پنج شیوه اصلاحی یاد شده است. در فصل سوم نتایج و دستاوردهای این اصلاح، طرح و در فصل پنجم مشکلات راه فراروی خواننده نهاده شده است.
این کتاب با توجه به تاریخ نگارش آن، تحولات حقوقی پس از انقلاب اسلامی ایران را در بر ندارد.

• آموزش فقه

محمد حسین فلاح زاده . (چاپ اول: قم، الهادی، ۱۳۷۶). ۴۴۸ص.
آموزش فقه و احکام شرعی همواره یکی از وظایف روحانیت بوده است. بهره‌گیری از شیوه‌های آسان و کارساز مدتهاست مورد توجه بعضی از روحانیون خوش ذوق قرار گرفته. نویسنده محترم نیز کارهایی از این دست به سامان رسانیده که از آن جمله این کتاب است که در آن احکام شرعی را بر پایه فتاوی‌مرحوم امام خمینی تنظیمی نیک داده است.

• مصوبه های سازمان کنفرانس اسلامی

(مجمع فقه اسلامی)

ترجمه: محمد مقدس. (چاپ اول: قم، مجمع فقه اهل بیت (ع)، ۱۴۱۸).
۲۴۸ ص، وزیری.

این کتاب، شامل مصوبه ها و توصیه های شورای مجمع فقه اسلامی در جده است. این مصوبه ها نتایج پژوهش و مطالعه درباره پرسشهایی است که از جهان اسلام بدان مجمع ارسال شده است. این مسائل یکسر مسائل جدید فقهی است. نمونه هایی از عناوین بحثها چنین است: زکات سهام شرکتها، وسایل احیای بیمار، نوزادان آزمایشگاهی، احکام اسکناس و تعیین نرخ پول، عرف، حقوق معنوی، فروش شرطی، کارتهای اعتباری و ...

• مبادی علم الفقه ج ۲

عبدالهادی فضلی. (چاپ اول: قم، مؤسسه ام القرى للتحقیق و النشر، ۱۴۰۶).
۲۵۶ ص، وزیری.

محقق عالیقدر حضرت دکتر عبدالهادی فضلی از عالمان و فقیهان ارجمندی است که پس از سالها تعلیم و تعلم در حوزه کهنسال نجف و تدریس در دانشگاههای عربستان اکنون در «دمام» در مسند هدایت مردم مشغول تألیف و تحقیق است. آثار او خوش نظم، سهل الوصول و خواندنی است. او کتابهایی را برای تدریس در مراحل مختلف حوزوی نگاشته است و «مبادی علم الفقه» نیز در ادامه همان آثار است. در تمام ابواب و فصول کتاب تعریف موضوع، حکم و تاریخچه و ابعاد موضوع را مورد توجه قرار می دهد و با نثری روان، تفریع و تنظیمی دقیق بحث را سامان می بخشد. این مجلد مشتمل است بر بحثهای «روزه»، اعتکاف، زکات، صدقه و خمس و ...

• مبادی علم الفقه ج ۳

عبدالهادی فضلی. (چاپ اول: قم، مؤسسه ام القرى للتحقیق و النشر، ۱۳۷۶).
۴۲۷ ص، وزیری.

این کتاب به سیاق و شیوه کتاب پیشین یکسر مشتمل است بر بحثهای «حج». در پایان کتاب، باب سومی ویژه بحث از زیارت، تنظیم شده که در ضمن آن از مشروعیت زیارت، آداب و چگونگی آن، زیارت پیامبر و اهل بیت (ع) سخن رفته است.

• فلسفه و کلام

• الله شناسی

سید حسین حسینی طهرانی. (چاپ اول: مشهد، انتشارات علامه طباطبایی، ۱۴۱۷).
۳۶۹+۳۲۰+۳۹۵ ص.

این کتاب که در سه جلد نشر یافته، بخشی از مجموعه بزرگی است که تحت عنوان دوره علوم و معارف اسلام، تدوین یافته و در بر گیرنده بحثهای مؤلف در جلسات تفسیری بوده که در شکل موضوعی تنظیم یافته است. مؤلف کوشیده با بهره گیری از آیات قرآنی، احادیث، اقوال فلاسفه، متکلمان، عرفاء، داستانها و حکایات، ادعیه و اشعار، مباحث مربوط به خداشناسی را بررسی کند. نویسنده بسیاری از بحثهای پیچیده نظیر: رؤیت، شرك، لقاء الله را با شیوه های گوناگون به بحث کشیده و کتابی شیرین و خواندنی ارائه داده است.

• پاسداری از دین

مهدی رضایی. (چاپ اول: قم، مرکز تحقیقات اسلامی جانبازان، ۱۳۷۵).
۱۶۸ ص.
دفاع و پاسداری از دین همواره یکی از دغدغه های مؤمنان بوده و هست؛ این کتاب آگاهیهای درباره چرایی و چگونگی پاسداری به خوانندگان ارائه می کند و در آن مباحثی از قبیل اهمیت حفظ دین از دیدگاه دین، آثار منفی بی توجهی به حُرست از دین، ویژگیهای مدافعان دین و شیوه هایی که باید

برای حفظ دین به کار گرفت، می توان یافت.

• منتهج اهل السنه و الجماعه فی توحید الله تعالی
خالد بن عبداللطیف. (چاپ اول: مدینه، مکتبه الغرباء)، ۷۹۰ ص، وزیری.

پژوهشی است گسترده از دیدگاههای اهل سنت و جماعت و ابوالحسن اشعری درباره توحید الهی. مؤلف ابتدا مفاهیم بنیادی پژوهش را مانند، اشاعره، توحید و ... تعریف کرده و آنگاه به پیشینه مباحث پرداخته است. در باب دوم و پس از بحث از پیشینه، تحت عنوان «اهل السنه و الجماعه» دیدگاههای این دو جریان را در باب ربوبیت، افعال الهی، تقریرها مختلف از «الوہیت» موضع اشعریان درباره توحید و ... به تفصیل بحث کرده است.

نویسنده در تمام این بحثها کوشیده تا نشان دهد که گرچه در مجموع این تیمیه با اشعری موافق بوده است و افکار همگون بسیار دارند، ولی در مسائلی این تیمیه با وی افتراقیهای روشن و بزرگ دارد.

• موقف ابن تیمیه من الأشاعره

عبدالرحمن بن صالح. (چاپ اول: ریاض، مکتبه الرشد).
۱۱۴۹ ص، وزیری.

مؤلف در این کتاب آهنگ آن دارد که تفاوتهای فکری اشعریان و ابن تیمیه را بازگوید، از این روی نقدها و خرده گیریهای وی را بر اشاعره به تفصیل گزارش کرده است. مؤلف ابتدا به تفصیل از زندگی و آثار ابن تیمیه سخن گفته و آراء و اندیشه های او را گزارش کرده است و آنگاه شرح حال، آثار و اندیشه های ابوالحسن اشعری را آورده است.

سپس آرای ابن تیمیه را در مسائل مختلف عقیدتی در برابر اندیشه های ابوالحسن اشعری نهاده و در نهایت در تمام بحثها جانب ابن تیمیه را گرفته و مآلاً بر این باور است که ابن تیمیه در اندیشه، مستقل است و نقدهای بسیار او بر اشعریها وارد است.

• الخوارج

ناصر بن عبدالکریم. (چاپ اول: ریاض، الوطن، ۱۳۱۷)، ۱۵۷ ص، وزیری.
مؤلف کتاب را در دو بخش تنظیم کرده

است. در بخش اول، با عنوان «الخوارج الأوکون» از چگونگی شکل‌گیری خوارج و آرای آنان سخن گفته و در بخش دوم، با عنوان «فرقة الأباضیه» از آرا و اندیشه‌های اباضیان به عنوان یکی از فرق خوارج به تفصیل بحث کرده است.

• الملل والنحل الواردة فی کتاب الأنساب

عبدالله بن صالح البراء. (چاپ اول: ریاض، دارالوطن، ۱۴۱۷)، ۱۰۷ص، وزیری. «الانساب» سمعی از جمله آثار بزرگ و بسیار سودمند شرح حال‌نگاری است که در ضمن گزارش شرح حالها بسیاری از آگاهیهای سودمند جغرافیایی، فرهنگی و عقیدتی را نیز گزارش کرده است.

مؤلف این کتاب آگاهیهای پراکنده «الانساب» را درباره فرقه‌ها و نحله‌ها جمع کرده و در این مجموعه آورده است. مدخلها را براساس حروف الفبا سامان داده و اطلاعات موجود در مجلدات الانساب را درباره عناوین با نشان دادن صفحات کتاب گزارش کرده است.

• مناهل اهل الأهواء

ناصر بن عبدالکریم. (چاپ اول: ریاض، دارالوطن)، وزیری.

در این کتاب مؤلف کوشیده است تا شیوه‌های فرقه‌ها را در فهم دین و تبیین و تفسیر متون دینی و قرآن بازگوید. وی ابتدا مباحث کلی را مطرح کرده، آنگاه شیوه‌ها را. او به مسائل نگاهی سلفی دارد، و برای نمونه نحوه تفسیر و تبیین معتزله از خدا، توحید و... را انحرافی می‌داند.

بر این اساس بسیاری از عقاید اسلامی را آورده و به نقد آن پرداخته است.

• الأهواء والفرق والبدع عبر تاریخ الاسلام

ناصر بن عبدالکریم. (چاپ اول: ریاض، دارالوطن، ۱۴۱۷)، ۲۲۹ص، وزیری.

این کتاب گزارشی است از چگونگی شکل‌گیری فرقه‌ها و جریانهای مختلف در حوزه فرهنگ اسلامی و صد البته با نگاهی سلفی! و هآبی‌گری. مؤلف ابتدا از

خاستگاه فرقه‌ها سخن گفته است و آنگاه این جریان را در طول تاریخ ادامه داده است.

او در مناسبتهای مختلف می‌کوشد تا نشان دهد صاحبان مذهب اصیل اسلامی «اهل السنة والجماعة» هستند، (و اکنون بخوان: وهابیت) و بر این باور رفته است که عمده دلیل این تفرق‌ها روی برگرداندن از اندیشه‌های سلفی است.

• فصول فی ادیان الهند

محمد ضیاء الرحمن الأعظمی. (چاپ اول:

مدینه، دارالبخاری، ۱۴۱۷)، ۲۱۶ص، وزیری. گزارشی است کوتاه از ادیان و فرقه‌های مختلف در هند. مؤلف ابتدا از جغرافیای هند به اجمال سخن گفته و آنگاه از چگونگی تدوین کتابهای هندوها. سپس منابع اسلامی در شناخت ادیان هندی را برشمرده و پس از آن به معرفی ادیان و فرق هندی پرداخته است. مؤلف می‌گوید در اختصار کتاب بسی کوشیده، و تمام همت خود را به کار بسته تا آرای آنها را آن گونه که هست گزارش کند و از درشتگویی بدنها بپرهیزد.

• منهج الشهرستانی فی کتابه الملل والنحل

محمد بن ناصر بن صالح السجستانی. (چاپ اول: ریاض، دارالوطن، ۱۴۱۷)، ۷۵۷ص، وزیری.

مؤلف این کتاب را در دو باب سامان داده است. در باب اول به تفصیل از شرح حال، آثار و اندیشه شهرستانی بحث کرده و انتساب کتاب را به شهرستانی استوار داشته است. آنگاه در باب دوم به بازگویی روش شهرستانی در عرضه عقاید و آرای فرقه‌ها پرداخته و به تفصیل از آن سخن گفته است. بحث از جایگاه شیعه در کتاب «ملل و نحل» شهرستانی، درازدامن است و آمیخته به نارساییها و کژاندیشی‌ها، که مؤلف کتاب آن فصل را به تفصیل عرضه داشته!! و بر لغزشهای شهرستانی افزوده است و در ضمن بازگفت مطالب وی، اتهامات دیگری نیز بر شیعه روا داشته است.

• رسائل دهدار

محمد بن محمود دهدار. (چاپ اول: تهران، نشر نقطه، نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۵)، ۲۶۳ص، وزیری.

مجموعه‌ای است از رساله‌ها و نگاشته‌های فیلسوف و عارف نامدار محمد بن محمود دهدار، که پیشتر از چگونگی آنها سخن گفته‌ایم. در این مجموعه حدود یازده رساله نشر یافته است. محقق در تصحیح رساله برخی از اختلاف نسخه‌ها را ثبت کرده و گاه منابع احادیث و نقل را نشان داده است.

• رسائل جرجانی

سدیدالدین جرجانی. (چاپ اول: تهران، اهل قلم، دفتر نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۵)، ۲۵۲ص، وزیری.

این کتاب مجموعه‌ای است از نه رساله کلامی، از مؤلفی ناشناخته که گویا حدود قرن نهم هجری می‌زیسته است. رساله‌ها نثری پخته، فصیح و رسا دارند و مؤلف در نگارش آنها از آیات قرآن و احادیث نبوی بسیار بهره برده است. رساله اول عنوان «در یاد کردن علمها از فریضه و سنت در همه سال» دارد، که در ضمن آن به بحثهای اعتقادی نیز پرداخته و آرای برخی متکلمان را نقد کرده است، «عقاید دینیة» «خزائن الأیمان»، «اصول خمسہ»، «اصول و فروع»، «عقاید مذهب شیعه»، «اصول دین» از جمله عناوین رساله‌هاست.

سرکار خانم دکتر معصومه محمدی که این کتاب را تصحیح کرده، در ضمن مقدمه‌ای سودمند از عصر مؤلف و چگونگی رساله‌ها سخن گفته است و در پانوشتها افزون بر ثبت و ضبط نسخه بدلها گاه توضیحاتی نیز آورده است.

• حکمة العین

دیران کاتبی قزوینی. ترجمه عباس صدری. (چاپ اول: تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۵)، ۲۵۴+۴ص. کتاب شامل دو بخش است. بخش نخست

گفتاری است در امور عامه، علت و معلول، جوهر و عرض، اثبات واجب الوجود و احکام نفس ناطقه، و بخش دوم درباره طبیعیات است که در آن احکام جسم، مباحث حرکت، افلاک، زمین، نفس نباتی و نفس حیوانی بررسی شده است.

کتاب بر پایه فلسفه مشاء نگارش یافته و مترجم محترم شرح حال گویایی از مؤلف کتاب که از فیلسوفان بزرگ قرن هفتم هجری قمری بوده، ارائه داده است.

• اعلام الفلسفه العربیه: دراسات مفصله و

نصوص مبویه مشروحه

کمال الیازجی. با همکاری انطون غطاس کرم. (بیروت، مکتبه لبنان، ۱۹۹۰)، ۹۳۸ ص.

این درسها شامل تاریخچه ای نسبتاً جامع از تاریخ فلسفه و کلام و اساساً تاریخ تفکر در جهان اسلام است که به شکل منظمی تدوین شده است. شیوه کار مؤلفان بدین گونه است که به همراه بیان تاریخچه هر دوره، نمونه ای از آثار مکتوب آن دوره را نیز نقل می کنند.

در مورد فلاسفه و دانشمندان نیز چنین شیوه ای به انجام رسیده، به طوری که پس از بررسی زندگی فکری هریک از آنها، خواننده با نمونه ای از آثار آنها آشنا می شود.

کتاب در بر دارنده کتابنامه مراجع عربی و لاتین است که خوانندگان را بسی بصیرت می افزاید.

• پجمن، لوئیس. فلسفه دین: مجموعه.

ویرایش ۲. کالیفرنیا: دوس ورث، ۱۹۹۳. ۵۷۸ ص.

فلسفه دین در ویرایش جدید در نه بخش و در قالب هفتاد مقاله منتشر شده است. بخشهای مختلف این کتاب به مقالاتی چون: ادله سنتی در باب وجود خدا، برهان تجربه دینی، مسأله شیطان، صفات خداوند، معجزه تجلی، دین و اخلاق و کثرت گرایی دینی

اختصاص دارد.

این اثر برای دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد تهیه شده و مقاله های دشوارتر که برای دانشجویان پیشرفته فراهم آمده با علامت ستاره در فهرست مندرجات مشخص شده است.

• ایمان و آزادی

مجتهد شبستری، محمد. (تهران: طرح نو، ۱۳۷۶)، ۱۷۷ ص.

ژرفکاوای در معانی ایمان و آزادی از ضرورت های هر دین و حیاتی در جهان معاصر است. کتاب حاضر نیز بنا بر همین ضرورت با اتکا بر سنت کلامی، فلسفی و عرفانی در جهان اسلام این نکته را آشکار می سازد که گوهر ایمان قائم بر آزادی اندیشه و اراده انسان است؛ و این که ایمان دینی با هر گونه نظام اجتماعی و سیاسی سازگار نیست و در جامعه ای زورمدار و توتالیتر بذر ایمان می پوسد و نابود می گردد. آزادی برونی انسان شرط حصول آزادی درونی وی است. نویسنده کتاب با نگاهی تازه به ارتباط میان ایمان و آزادی در سنت اسلامی و مقایسه با سنت مسیحی، خواننده را به تأمل بیشتر درباره این دو مقوله بنیادین در جهان مدرن دعوت می کند.

• جیح اخلاق و عرفان

• دوچهرگان

سید محمد حسینی. (چاپ اول: قم، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶)، ۱۴۸ ص.

دورویی و دوچهرگی که در زبان دین از آن به نفاق تعبیر می شود، رزیلتی است که همواره مورد تنفر است و در عین حال در شکلها و بسترهای مختلفی از زندگی انسانها نمود دارد. نویسنده این معضل اخلاقی را با بهره گیری از آیات و روایات به بحث کشیده و

آثار مخرب آن را در شکل های مختلفش بر نموده است.

• حکایات لطیف

با تصحیح دکتر سید کمال حاج سید جوادی. (چاپ اول: تهران، کویر، ۱۳۷۵)، ۲۳۲ ص.

کتاب شامل هفتادوش حکایت لطیف به دو زبان فارسی و انگلیسی است که از مجموعه «منشی فارسی» مستشرق انگلیسی به نام فرانسیس گلاوین برگزیده شده است.

مصحح به انگیزه تبیین جایگاه زبان فارسی در شبیه قاره هند، بطور ضمنی کمک به علاقه مندان زبان انگلیسی و دوستاناران آموزش زبان به تصحیح و نشر این حکایات همت گماشته است.

• پیروزی مضاعف

دنيس ويتلى. ترجمه ع شایق و سعیده غروی. (چاپ اول: تهران، کویر، ۱۳۷۵)، ۲۷۵ ص.

انسان در زندگی همواره به پیروزی می اندیشد، باور عام بر این است که پیروزی رقیب مساوی با باخت رقیب دیگر است. این کتاب در پی شکستن باور فوق و اثبات امکان دو بُرد در هر رقابت است. نویسنده در بخش نخست به آثار منفی بُرد و باخت و تفسیر دو بُرد می پردازد و در بخش دوم و سوم به چگونگی دست یابی به پیروزی مضاعف و راههای رهایی از موانع موجود در راه آن پرداخته است.

در بخش چهارم دنیایی که در آن پیروزی مضاعف حاکم است تبیین شده است.

• رسالت اخلاق در تکامل انسان

سید مجتبی موسوی لاری. (چاپ چهارم: قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶)، ۴۵۶ ص.

این کتاب شکل بسط یافته مقالات نویسنده درباره اخلاق اسلامی منتشره در مجله مکتب اسلام است که در آن با بهره گیری از آیات و روایات و استفاده از آرای دانشمندان علم

اخلاق و روان‌شناسی، مهم‌ترین مباحث اخلاقی را در چهارده فصل به بحث کشیده است. توانهای نهفته در طبیعت بشر، عقل و وجدان، شخصیت و وظیفه‌شناسی، نقش ایمان در آرامش بخشی، قدردانی، شکیبایی، عزت و شرافت جویی، اعتماد به نفس، بیم و امید و مباحثی از این دست، محتوای کتاب را تشکیل می‌دهد.

تبیح تاریخ و شرح حال پیغمبر • راحة الأرواح •

ابوسعید حسن بن حسین شیعی سبزواری.
(چاپ اول: تهران، دفتر نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۵)، ۲۹۸ ص.

مؤلف محترم که از علما قرن هشتم و از مقریان دربار سربداران بوده، کتاب را به زبان فارسی روان و به خواهش خواجه یحییای کرآبی، حاکم سربداری، در شرح حال پیامبر اکرم، حضرت فاطمه (س) و ائمه اطهار (ع) نگاشته است.

کتاب به کوشش محمد سپهری و با مقدمه‌ای در شرح حال مؤلف بزبور طبع آراسته شده است. آقای سپهری پاره‌ای از روایات را منبع یابی کرده، ولی بسیاری از روایات بدون سند مانده است.

دو باب کتاب درباره پیامبر اکرم و حوادث بعد از وفات آن حضرت است و بقیه ابواب هر کدام به شرح حال یکی از معصومان اختصاص دارد و در هر باب شرح حال، فضایل، اولاد، معجزات و حوادث ویژه حیات هر کدام از ائمه تبیین شده است.

• السبعة من السلف •

السید مرتضی الحسینی الفیروزآبادی. (چاپ اول: قم، مؤسسه دارالهیجره، ۱۴۱۷)، ۳۹۸ ص، و زبیری.

نویسنده کتاب پس از کاوش در صفحات «صحاح سته» و برخی دیگر از متون کهن و معتبر اهل سنت، هر آنچه را در لابلای صفحات آنها در جهت بر نمودن افکار، ابعاد

زندگانی و مواضع اعتقادی تنی چند از صحابه پیامبر (ص) یافته، گزارش کرده است. آنان عیار تند از خلفای ثلاثه، عایشه، حفصه، معاویه و خالد بن ولید. در این چاپ حضرت آقای سید مرتضی رضوی در تنقیح و تصحیح متن کوشیده و در افزون سازی مراجع و منابع نقلها تلاش کرده و با افزودن توضیحاتی بر سودمندی کتاب افزوده است.

• دکتر شریعتی از دیدگاه شخصیت‌ها •

گردآورنده: جعفر سعیدی «پژوم». (چاپ هفتم: تهران، اشراقیه، ۱۳۷۶). ۲۲۱ ص.
گردآورنده، کتاب را در دو بخش تنظیم کرده است. در بخش نخست زندگینامه شادروان دکتر علی شریعتی را آورده و در بخش دوم آرای اندیشمندان معاصر را درباره وی جمع آورده است. دیدگاه شخصیت‌هایی چون حضرات آیات آیت الله طالقانی و خامنه‌ای، هاشمی رفسنجانی، مهدوی کنی و نیز نویسندگانی چون حکیمی، حامد الگار، سروش و شریعتمداری را درباره شریعتی می‌توان در این کتاب خواند.

• مجلس و انتخابات از مشروطه تا پایان قاجاریه •

اتحادیه (نظام مافی)، منصوره. (تهران: نشر تاریخ ایران، ۱۳۷۵)، ۳۶۸ ص.

بررسی تحولات مجلس و مشروطه ایران از طریق بحث درباره انتخابات کاری است که نویسنده در این کتاب انجام داده است و طی این بررسی به دو مسأله اصلی، شرایط جامعه و قوانین انتخابات، توجه شده است. دوره مورد نظر که از انقلاب مشروطه تا مجلس پنجم را در بر می‌گیرد، دوره‌ای است بسیار حساس و پرماجر که شاید در طول تاریخ کشورمان بی سابقه باشد. در این مدت جنگ جهانی اول، تجاوزات بیگانه، قیامهای محلی همه باعث تضعیف شدید دولت مرکزی شدند. در آغاز این دوره به سال ۱۳۲۴ هـ. ق ایرانیان برای بار اول به نام آزادی و استقلال، قدرت استبدادی شاه را محدود

ساختند. در پایان این دوره تسلط دیکتاتوری مدرن- قدرتمندتر از شاهان مستبد قاجار- پی ریزی شده بود.

دو سال و نیم بعد، با تغییر سلطنت، آزادی مجلس، مطبوعات و احزاب سیاسی که از دست آوردهای انقلاب مشروطه بودند کم کم محدود شدند. مؤلف برای بررسی مقوله انتخابات در مجلس بیش از همه روزنامه‌ها و مذاکرات مجلس را کاویده و اطلاعات پراکنده در آنها را نظم و نظامی درخور داده است.

• یادداشتهای مینوی •

مجتبی مینوی. (چاپ اول: تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۵). ۴۹۲ ص، و زبیری.

این کتاب اوکین بخش از انبوه یادداشتهای باقیمانده از محقق و ایرانشناس فقید، مجتبی مینوی است. مینوی به دقت نظر، گسترده‌گی اطلاعات و وسواس علمی شهبهره بود. بی‌گمان تدوین و نشر یادداشتهای وی برای جامعه علمی ما سودمند خواهد بود. در این جلد، مقاله‌ای است مفصل و بالنسبه منسجم با عنوان «فایده تاریخ» یا «روش تحقیق» و پس از آن یادداشتهای کوتاه و بلندی است درباره رجال فرهنگ اسلامی ایرانی به ترتیب الفبا. رنج تدوین و تنظیم این یادداشتهای آقایان مهدی قریب و محمدعلی بیهودی به عهده داشته‌اند و در ضمن مقدمه چگونگی سامان‌یابی این تلاش ارزشمند فرهنگی را بازگفته‌اند.

• تاریخ اصفهان •

جلال‌الدین همایی. (چاپ اول: تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۵). ۴۴۸+تصویر، و زبیری.

استاد علامه جلال‌الدین همایی (ره) در سال ۱۰۳۸ اثر عظیمی را با عنوان «تذکره رجال و دانشمندان اصفهان از قدیم تا کنون» پی‌نهاد، اما در ضمن پژوهش کم‌کم این طرح به پژوهش گسترده آن بزرگوار در تاریخ اصفهان انجامید (مقدمه ۹، ۱۰). آنچه اکنون در پیش

و عقیده او، وفات و مدفن، شاگردان، ممدوحین، و ... اشاره کرده است. این تصحیح براساس نسخه خطی منحصر به فرد موجود در کتابخانه مرکز دانشگاه پنجاب به شماره ۲۳۹ صورت گرفته است. نکته حائز اهمیت در این دیوان مضامین بلندی است در مناجات نامه ها، نعت ها، مناقب و مرثی. در این دیوان اشعار در قالب های مختلف غزل، مثنوی، رباعی، و ... بیان شده است و حکایت از معرفت و ارادت شاعر به پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) دارد.

• چشم انداز شعر امروز تاجیکستان

علی اصغر شعر دوست. (چاپ اول: تهران، الهدی، ۱۳۷۶). ۳۲۶ص.

تاجیکستان یکی از سرچشمه های شعر پارسی است. با اعلام رسمی شدن زبان فارسی در تاجیکستان پس از فروپاشی کمونیسم جا داشت که فارسی زبان ایرانی با روند شعر فارسی در آن دیار آشنا شوند. این کتاب که نگرش بر شعر امروز تاجیکستان دارد، بطور خاص قرن حاضر را در نظر گرفته و ضمن نگاهی گذرا به گذشته به عنوان مقدمه بحث، تکوین و تحول تصویر، دورنمای شعر فارسی و انواع شعر فارسی را به بحث کشیده است موسیقی و عناصر آهنگرا در شعر تاجیکستان و تأثیر شعر ایران بر شعر معاصر تاجیکستان مباحث دیگر کتاب است.

• مثنوی مفرقه

• آلرزی و کودکان

میلتون گلر - باری زایمرمن. ترجمه پروانه خوشرو. (چاپ اول: تهران، علامه طباطبایی، ۱۳۷۵). ۹۴ص.

حساسیت در کودکان بسیاری از مواقع موجب آزار کودکان و رنجش خاطر و دلهره والدین می گردد. آشنایی با آلرزی و کودکان و آموزش شیوه های کمک به گرفتاران به آلرزی، موجب تسهیل در حل این مشکل می گردد. خواندن این کتاب می تواند کمکی بزرگ برای والدین در راستای مداوای حساسیت کودکان باشد.

را گسیل می داشته و از این اعزامها چه هدفی را دنبال می کرده است. آنگاه از کسانی یاد کرده است که پیامبر به سوی آنها سفیر فرستاده است و سپس، شرح حال و چگونگی اعزام سفیران را آورده است. پس از آن چگونگی پژوهش در این موضوع را در نگارشهای نو و پژوهشها خاورشناسان گزارش کرده و در پایان به ویژگیهای سفیران رسول الله به لحاظ اعتقادی، اخلاقی و ... پرداخته است. کتاب اثری است ارجمند و خواندنی و در بر نمودن بخشی از سیره رسول الله (ص) بسی سودمند.

• بیات ادبیات

• ایثار جان

محمد علی مردانی. (چاپ اول: تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۶). ۲۴۷ص.

این کتاب مجموعه ای از نوحه، شعر، رباعی، مدایح، مرثی از مدآحان و شاعران را در باره واقعه کربلا و اصحاب و یاران امام حسین (ع)، در خود جمع کرده است.

• انگلیسی برای رشته پزشکی

دکتر محمد حسین تحریریان. (چاپ اول: تهران، سمت، ۱۹۹۷). ۲۵۸ص.

کتاب شامل دروس و تمرینهای است برای پیشبرد زبان دانشجویان رشته پزشکی که در حجم سه واحد عرضه شده است.

• دیوان رایج سیالکونی

میر محمد علی، به تصحیح محمد سرفراز ظفر. (اسلام آباد: مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۳۷۵). سی و پنج + ۶۷۴ص.

حفظ میراث منطقه پنجاب از گزند حوادث روزگار و مهیا ساختن آن برای علاقه مندان اشعار فارسی این منطقه انگیزه چاپ این دیوان بوده است. این دیوان پایان نامه دکتر مصحح در رشته زبان و ادبیات فارسی بوده و خود در مقدمه به اجمال به شرح حال، زادگاه، تحصیلات، سیرت شاعر، مسافرتها، مذهب

روی داریم جلد اول آن مجموعه بزرگ است با عنوان فرعی «مجلد هنر و هنرمندان». این مجلد در یک مقدمه، چهار بخش و یک خاتمه سامان یافته است. مقدمه در احوال و اوضاع عمومی و تاریخ و تحولات صنایع اصفهان از قدیمترین زمان تاریخی تا عصر حاضر، آنگاه شرح و آثار هنرمندان است بدین سان: بخش اول: خوشنویسان و خطاطان، بخش دوم: سازندگان، نوازندگان و خوانندگان، بخش سوم: نقاشان مذهبیان و طراحان، بخش چهارم: هنرمندان دیگر، کاشی تراش، معمار و بنا و خاتمه کتاب نیز مربوط است به معرفی، قصاصان، نقالان و

تصحیح و نظارت بر این مجموعه را سرکار خانم ماهدخت همایی به عهده داشته است. امید است همت بلند فرزندان آن بزرگ و پژوهشگاه علوم انسانی چاپ و نشر تمام این اثر بزرگ را میسر سازد.

• چراغ تجربه

جعفر پژوم. (چاپ اول: تهران، نشر ولایت، ۱۳۷۶). ۶۹۵ص، وزیری.

این کتاب زندگینامه تنی چند از عالمان به قلم خودشان، و به دیگر سخن زندگینامه خودنوشت عالمان است. مجموعه ای است خواندنی و سودمند، آقای پژوم در مقدمه کوتاهی درباره شرح حالهایی از این دست سخن گفته و چگونگی تنظیم آن را گزارش کرده است. شرح حالها به ترتیب الفبا با شرح حال جلال آل احمد آغاز می شود، و با شرح حال وحید دستگردی پایان می پذیرد.

• سفراء النبی ج ۲۱

محمود شیت خطاب. (چاپ اول: بیروت، مؤسسه الرمان، ۱۴۱۷). ۳۶۰ + ۹۰۲ص، وزیری.

پژوهشی گسترده درباره چگونگی اعزام نمایندگان به حکومتها و قبایل در رسالت رسول الله - ص - مؤلف اصل موضوع را به بحث نهاده است، که پیامبر (ص) چرا سفیرانی

